

๒๒

มุ่งสู่ โลกุตรริธรรม

การแสวงhamอยู่สองอย่าง คือ การแสวงหาสิ่งที่ไม่
ประเสริฐอย่างหนึ่ง การแสวงหาสิ่งทีประเสริฐอย่างหนึ่ง
การแสวงหาสิ่งที่ไม่ประเสริฐคือสิ่งที่มีชาติ ชรา มรณะและ
ความโศกเศร้าเป็นธรรมดา ส่วนผู้รู้ผู้มีปัญญาทั้งหลาย จะ
แสวงหาพระนิพพานอันเป็นอมตะ ที่ไม่มีการเกิด หาธรรมอื่น
ยิ่งกว่ามิได้ อันเป็นแดนเกษมจากโยคะ ที่หาความโศกไม่ได้



มุ่งสู่โลกุตระธรรม

๒๐๐

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงเป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน มีความบริสุทธิ์ หมดจดพ้นจากกิเลสอาสวะทั้งปวง ได้เข้าถึงฝั่งแห่งนิพพานอันเป็นแดนเกษมจากโยคะ ที่ความทุกข์ใดๆ ไม่อาจเข้าไปถึง จึงมีแต่ความสงบเย็น เป็นสุขล้วนๆ ไม่มีทุกข์เจือปนเลย ดังที่พระองค์ได้กล่าวไว้ว่า “นิพพานํ ปรมํ สุขํ นิพพานเป็นสุขอย่างยิ่ง” แต่กว่าที่พระพุทธองค์จะบรรลุเป้าหมายสูงสุดนี้ได้ก็ต้องสั่งสมบุญบารมีมายาวนานนับภพนับชาติไม่ถ้วน เราซึ่งเป็นชาวพุทธ ก็ต้องเจริญรอยตามพระพุทธองค์ ตั้งใจสั่งสมความดีให้เต็มที่ สร้างบุญบารมีกันอย่างต่อเนื่อง เพื่อไปให้ถึงฝั่งแห่งนิพพาน

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสไว้ใน ปาสราลิสสูตร ว่า

“การแสวงหาที่อยู่สองอย่าง คือ การแสวงหาสิ่งที่ไม่ประเสริฐอย่างหนึ่ง การแสวงหาสิ่งทีประเสริฐอย่างหนึ่ง การแสวงหาสิ่งที่ไม่ประเสริฐ คือ สิ่งที่มีชาติ ชรา มรณะ และความโศกเศร้าเป็นธรรมดา ส่วนผู้รู้ผู้มีปัญญาทั้งหลาย จะแสวงหาพระนิพพานอันเป็นอมตะ ที่ไม่มีการเกิด หารธรรมอื่นยิ่งกว่ามิได้ อันเป็นแดนเกษมจากโยคะ ที่หาความโศกไม่ได้”

เราเกิดมาภพชาติหนึ่ง ก็เพื่อชำระกาย วาจา ใจให้สะอาด



มุ่งสู่โลกุตตรธรรม

๒๐๑

บริสุทธิ์ ให้หลุดพ้นจากความเป็นปาวเป็นทาสของพญามาร มุ่งสั่งสมบุญบารมีเพื่อไปสู่อายตณนิพพานอย่างเดี่ยวเท่านั้น พระนิพพานเป็นโลกุตตรธรรมที่อยู่นอกภพทั้งสาม เป็นสภาวะธรรม ที่มีแต่ความบริสุทธิ์ล้วนๆ เป็นสุขล้วนๆ อยู่นอกเหนือกฎของ ไตรลักษณ์ เทียงแท้ถาวร ไม่มีการเปลี่ยนแปลงอีกต่อไป พระพุทธองค์มักใช้คำว่า นิพพานัน् ปรมํ สุขํ นิพพานเป็นสุขอย่างยิ่ง เป็นเอกันตบรมสุข ที่ไม่มีทุกข์เจือปนเลย

เราสร้างบารมีเพื่อแสวงหาที่พึ่ง ที่ระลึก ที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลง เป็นสุขได้ด้วยตนเองและเป็นตัวตนที่แท้จริง สิ่งที่เราต้องการนี้ รวมประชุมอยู่ในธรรมกายทั้งหมด ธรรมกาย คือแก่นของชีวิต เป็นชีวิตในระดับลึกที่อยู่ในตัวของเรา ส่วน การแสวงหาสิ่งของนอกตัวนั้น เป็นเหตุให้ใจเหินห่างจาก ศูนย์กลางกาย ทำให้ต้องเวียนวนอยู่ในภพสามเรื่อยไป พระพุทธองค์ถึงได้ตรัสว่าเป็นการแสวงหาที่ไม่ประเสริฐ เพราะเป็นไปเพื่อการเกิด แก่ เจ็บ ตาย หาสาระแก่นสารใน สิ่งต่างๆ เหล่านั้นไม่ได้

นักปราชญ์บัณฑิตทั้งหลาย ท่านเห็นคุณค่าของชีวิต เห็นทุกข์ เห็นโทษในการเกิดบ่อยๆ ทุกครั้งที่เกิดมาก็มุ่งแสวงหาโมกขธรรม หาทางที่จะหลุดพ้นจากความมืดคืออวิชชา เพื่อ



มุ่งสู่โลกุตตรธรรม

๒๐๒

ไปสู่ฝั่งพระนิพพาน ซึ่งเป็นอิสระจากกิเลสอาสวะ คงที่ไม่แปรผันอีกต่อไป ดังเรื่องที่ยกมาว่า

*ในสมัยหนึ่ง พระบรมโพธิสัตว์บังเกิดเป็นลูกชายของปุโรหิต ในเมืองโกสัมพี ชื่อจิตตกุมาร ส่วนพระโอรสของพระราชามีพระนามว่า สัมภูตกุมาร กุมารทั้งสองเป็นสหายสนิทและรักกันมาก ต่างก็ระลึกชาติได้ว่า เคยเกิดเป็นพี่น้องกันมาก่อน แต่จิตตบัณฑิตสามารถระลึกได้หลายชาติกว่า จึงเห็นโทษในการเกิดบ่อยๆ ว่าเป็นทุกข์ ดังนั้นแม่พ่อก่อนของท่านจะเก็บสะสมทรัพย์สินเงินทองไว้ให้มากมายเพียงใด ก็ไม่ได้ยินดีในทรัพย์สมบัติเหล่านั้น ใจของท่าน มุ่งมั่นว่า ยอยากจะออกบวชแสวงหาหนทางพ้นทุกข์

พออายุได้ ๑๖ ปี ท่านจึงตัดสินใจเข้าไปในป่าทิมพานต์ บวชเป็นฤๅษี ตั้งใจบำเพ็ญภาวนาจนได้ฌานอภิญญา ฝ่ายสัมภูตรajakumar ได้เสวยราชสมบัติแทนพระบิดา พระองค์ทรงระลึกถึงจิตตบัณฑิต จึงทรงแต่งเพลงกฐแห่งกรรมให้ชาวเมืองขับร้อง ชาวเมืองพอทราบว่าเป็นที่โปรดปรานของพระราชาก็พากันขับร้องต่อๆ กันไปว่า “กรรมทุกอย่างที่นรชนสั่งสมไว้แล้ว ย่อมมีผลเสมอไป ขึ้นชื่อว่ากรรมแม้เล็กน้อย



มุ่งสู่โลกุตตรธรรม

๒๐๓

ที่จะไม่ให้ผลเป็นอันไม่มี เราได้เห็นตัวของเราผู้ชื่อว่า สัมภุตะ มีอานุภาพมาก อันบังเกิดขึ้นด้วยผลบุญของตนเอง มโนรชของเราสำเร็จแล้ว แต่มโนรชของจิตตบัณฑิต พระเชษฐาของเรา สำเร็จแล้วหรือยังหนอ”

พระฤๅษีจิตตบัณฑิตมีความสุขในนิมาน อยากจะให้น้องชายได้รับรสแห่งความสุขภายในบ้าง จึงเหาะมาลงที่พระราชอุทยาน ท่านได้แต่งเพลงแก่ให้หนูน้อยคนหนึ่ง เอาไปขับร้องให้พระราชินี ฟัง หนูน้อยก็รีบวิ่งไปเฝ้าพระราชินี แล้วร้องเพลงถวายว่า “ข้าแต่พระองค์ผู้สมมติเทพ กรรมทุกอย่างที่นรชน ลังสมไว้แล้ว ย่อมมีผลเสมอไป ขึ้นชื่อว่ากรรมแม้จะเล็กน้อย ที่จะไม่ให้ผลเป็นอันไม่มี มโนรชของพระองค์สำเร็จแล้ว ฉันใดขอพระองค์โปรดทราบเถิดว่า แม้มโนรชของจิตตบัณฑิต ก็สำเร็จแล้วฉันนั้นเหมือนกัน”

พระราชินีทรงสดับแล้ว ทรงชื่นชมโสมนัสมาก ได้มอบบ้านส่วยร้อยตำบลแก่เจ้าหนูน้อย แล้วตรัสถามถึงที่มาของเพลง ก็ทราบได้ทันทีว่า พี่ชายของเรามาเยี่ยมแล้ว จึงรีบเสด็จเข้าไปหาด้วยความปีติยินดี แล้วเชื้อเชิญพระฤๅษีให้มาครองราชสมบัติด้วยกัน พระองค์จะมอบราชสมบัติให้ครอบครองครึ่งหนึ่ง

จิตตบัณฑิตฟังพระดำรัสนั้นแล้ว แทนที่จะยินดีในราช-



มุ่งสู่โลกุตตรธรรม

๒๐๔

สมบัติ ท่านกลับตอบปฏิเสธ แล้วแสดงธรรมเทศนาถวายว่า “ดูกรมหาบพิตร พระองค์ทรงเห็นผลบุญอย่างเดียว ส่วนอาตมภาพเห็นทั้งผลบุญและผลบาปที่สั่งสมไว้ จึงสำรวมระวังอาตมภาพไม่ได้ปรารณาราชสมบัติ หรือความเป็นพระเจ้าจักรพรรดิเลย เพราะชีวิตของเราในโลกนี้ มีกำหนดร้อยปี เป็นอย่างมาก แล้วก็ต้องละโลกนี้ไป เราจะมัวเพิลิดเพิลินในสมบัติอันเป็นของไม่เที่ยงอยู่ทำไม”

พระราชชาตรัสตอบว่า “ถ้อยคำของพระคุณเจ้าเป็นคำจริง แต่ว่าข้าพเจ้ายังพอใจ และยินดีในเบญจกามคุณอยู่ คงจะได้ยากเหมือนช้างจมอยู่ในท่ามกลางหล่ม ยากที่จะถอนตนขึ้นจากหล่มได้ ข้าพเจ้ายังไม่สามารถปฏิบัติตนตามทางของนักบวชได้หรอก บุตรจะมีความสุขได้ด้วยวิธีใด มารดาบิดาพึงพร่ำสอนบุตรด้วยวิธีนั้น ขอให้พระคุณเจ้าแนะนำทางไปสู่สวรรค์ ที่จะทำให้มีความสุขในเบญจกามคุณที่ยิ่งขึ้นไปเถิด”

พระฤาษีจึงแนะทางไปสู่สวรรค์ว่า “มหาบพิตร ชีวิตของสัตว์ทั้งหลาย ถูกชรานำไปสู่ความตาย อายุของสัตว์เป็นของน้อย เมื่อนรชนถูกชรานำเข้าไปสู่ความตาย จะหาผู้ต้านทานไม่ได้ มหาบพิตรอย่าได้ทำกรรมที่มีทุกข์เป็นผล ซึ่งจะนำไปสู่นรก ถ้าพระองค์ไม่สามารถละสุขในเบญจกามคุณได้ ก็จงเริ่ม



มุ่งสู่โลกุตระธรรม

๒๐๕

ทำความดี โดยให้ความชอบธรรมแก่อาณาประชาราษฎร์ใน
ขอบขันทสีมา ทรงเป็นผู้มีกมลจิตอันผ่องใส ทำทานกับสมณ-
พราหมณ์ผู้เป็นเพื่อนานุญอันเลิศและประพฤติดุธรรมให้สุจริตเกิด”

นอกจากนี้ฤๅษียังเล่าถวายพระราชราชถึงชาติก่อนๆ ที่เคย
เป็นคนจันทาลบ้าง เป็นสัตว์บ้าง ทำให้พระราชเกิดความ
สังเวชพระทัยในความไม่เที่ยงของการเวียนว่ายตายเกิด จึงยก
ราชสมบัติให้พระโอรสองค์ใหญ่ แล้วเสด็จออกผนวชตามพระ-
ฤๅษีและตั้งใจเจริญสมาธิภาวนาจนได้สำเร็จอภิญญาสมบัติ
เมื่อละโลกไปแล้ว ทำให้ไปสู่สุคติ

จะเห็นว่า เส้นทางสร้างบารมีของพระโพธิสัตว์เจ้า
ทั้งหลาย ท่านมุ่งจะไปสู่อายตนิพพานอย่างเดียว แม้ในชาติที่
ยังทำไม่สำเร็จ เกิดอีกชาติต่อมาก็ทำต่อไป แม้ความตายจะมา
ตัดภพตัดชาติไปก็ตาม ท่านจะไม่ล้มปณิธานที่ตั้งไว้ เพราะรู้ว่
การแสวงหาพระนิพพาน เป็นสุดยอดของการแสวงหา เป็นทาง
มาแห่งความสุขและความบริสุทธิ์ ทรัพย์สมบัติต่างๆ ภายนอก
เทียบไม่ได้เลย

เราทุกคนก็เช่นเดียวกัน เกิดมาเพื่อแสวงหาสิ่งเดียว
ที่ประชุมรวมอยู่ในกลางธรรมกายเท่านั้น ซึ่งทุกคนมีสิทธิ์ที่จะ
เข้าถึงได้ หากฝึกใจให้หยุดนิ่ง เมื่อเข้าถึงธรรมกายแล้ว ชีวิต



มุ่งสู่โลกุตระธรรม

๒๐๖

เราจะเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น มีความสุขเพิ่มขึ้น
ชีวิตจะมีความมั่นคงปลอดภัยและมีชัยชนะ

เพราะฉะนั้น ควรใช้วันเวลาที่มีอยู่ ให้มีคุณค่าด้วยการ
ประพฤติธรรม แสวงหาหนทางพ้นทุกข์ เพื่อไปสู่ฝั่งนิพพาน
แล้วไปช่วยกันทำหน้าที่ยอดกัลยาณมิตรผู้นำบุญ ชักชวนกัน
ปฏิบัติธรรมให้มากๆ ให้ทั้งโลกสว่างไสวด้วยแสงแห่งธรรมกาย

